

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ЗАВДАННЯ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

*Тютюнник Ю. М., кандидат економічних наук, доцент,
Тютюнник С. В., кандидат економічних наук, доцент,
Лоза Г. М., здобувач вищої освіти ступеня магістр
спеціальності «Облік і оподаткування»,
Полтавська державна аграрна академія*

Щоб підвищити ефективність діяльності суб'єктів малого підприємництва, отримати ринкові переваги, знизити ризики функціонування необхідно мати відповідний рівень інформаційного забезпечення аналізу їх фінансового стану. Інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану суб'єктів малого підприємництва, як динамічна система інформації та способів її опрацювання, формується з урахуванням відповідних вимог до інформації: аналітичність, комплексність, достовірність (об'єктивність), оперативність (своєчасність), раціональність, зіставність, єдність, нейтральність та інших.

Для аналізу фінансового стану суб'єктів малого підприємництва використовують різноманітні джерела інформації, вибір яких залежить від періоду дослідження, мети і завдань аналізу, його методичного забезпечення. При цьому найбільш важливою складовою інформаційного забезпечення аналізу є фінансова звітність.

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [3] та НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [1] визначають: мету складання фінансової звітності; склад і таксономію фінансової звітності; якісні характеристики фінансової звітності; принципи фінансової звітності; вимоги до розкриття інформації у фінансовій звітності.

Фінансова звітність – звітність, що містить інформацію про фінансовий стан та результати діяльності підприємства. Метою складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан та результати діяльності

підприємства.

До 2019 р. включно для мікропідприємств, малих підприємств, непідприємницьких товариств і представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності, крім тих, що зобов'язані складати фінансову звітність за міжнародними стандартами, встановлювалася скорочена за показниками фінансова звітність у складі балансу (форми № 1-м, 1-мс) і звіту про фінансові результати (форми № 2-м, 2-мс), форма і порядок складання яких визначалися П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва».

Починаючи з першого кварталу 2020 р., відповідно до НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність», зазначені підприємства складатимуть фінансову звітність за двома варіантами [2]:

- Фінансовий звіт малого підприємства (форма № 1-м «Баланс» і форма № 2-м «Звіт про фінансові результати»);

- Фінансовий звіт мікропідприємства (форма № 1-мс «Баланс» і форма № 2-мс «Звіт про фінансові результати»).

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» класифікація підприємств для цілей бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності передбачає три критерії оцінювання розміру підприємства: балансова вартість активів, чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та середня кількість працівників [3]. Підприємство може бути віднесено до певної категорії за умови, що його показники на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, відповідають, щонайменше, двом із критеріїв.

На нашу думку, найважливішими об'єктами в аналізі фінансового стану малих підприємств (мікропідприємств) є: майновий стан, фінансова стійкість, платоспроможність, кредитоспроможність, ефективність господарської діяльності. При цьому в процесі комплексних досліджень вирішуються такі завдання:

- визначення позитивних і негативних ознак і тенденцій у майновому стані шляхом побудови скороченого аналітичного балансу, проведення його горизонтального і вертикального аналізу;

- оцінювання фінансової стійкості за напрямками: розрахунок системи відносних показників (фінансово-економічних коефіцієнтів), визначення типу фінансової стійкості, розрахунок порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості;

- оцінювання платоспроможності за напрямками: аналіз ліквідності балансу, розрахунок відносних показників ліквідності та платоспроможності, визначення ознак поточної, критичної та надкритичної неплатоспроможності;

- із позиції комерційного банку оцінювання фінансового стану та визначення класу боржника – юридичної особи для висновку про рівень його кредитоспроможності;

- дослідження структури і динаміки доходів і витрат, формування показників фінансових результатів, визначення впливу факторів на їх зміну;

- оцінювання рівня і динаміки показників рентабельності діяльності, визначення впливу факторів на їх зміну.

Література

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» / наказ Міністерства фінансів України від 7.02.2013 р. № 73 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення 30.09.2019).

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» / наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. № 39 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 31.05.2019 р. № 226) / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00> (дата звернення 30.09.2019).

3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 30.09.2019).